

RÁDIO → **ORION** **STANDARD** **PHILIPS** **MARKOVICS**
 TISZA LAJOS KORUT 44.

Lovassy csongrádi bankigazgató uzsora-bűnpere a szegedi törvényszék előtt

A 64 ezer pengős kölcsön és az 52 százalékos kamat

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszék Vild-tanácsa érdekes uzsora-per tárgyalását kezdte meg pénteken délelőtt. A per vádlottja vitéz Lovassy István, a csongrádi Körös-Tisza Bank Rt. igazgatója, sértettje pedig dr. Szakács József szegedi ügyvéd, volt nemzetgyűlési képviselő. Az ügyészség a bank-igazgató ellen folytatólagoosan elkövetett uzsora-bűntette miatt adott ki vádiratot.

A per előzménye 1924 őszére nyúlik vissza, amikor dr. Szakács József szerződést kötött a Magyar Kender- és Lenipar Rt.-vel, hogy az általuk haszonbérlet és a Pallavicini-hitbizomány tulajdonát képező 871 holdas bérletet átveszi. Az átvétel előtt dr. Szakács József a bérlemény területén lévő élő és holt értékeket felbecsülte Tóbiás László építész tanárral, Feleki Györggyel, Katona Dezsővel és a megbecsülés után kötött olyan értelmű szerződést, hogy a bérleményt át fogja venni olyan áron, amelyet az élő és holt felszerelések értéke tekintetében egy arra hivatott választott bíróság kötelező erővel megállapít.

A szerződés perfektuálása után a választott bíróság olyan értékelést hozott ki, amely dr. Szakács József számítását 55-000 pengővel túlhaladta. Dr. Szakács József, hogy ezt az összeget kifizethesse, kölcsönt vett fel. Dr. Vészi Arthur vásárhelyi ügyvéd közbenjöttével az időközben elhunyt Borbás Sándor és vitéz Lovassy István, mint a Körös-Tiszai Bank Rt. igazgatói közreműködésével 1924 november 29-én dr. Földes Béla vásárhelyi közjegyző előtt olyan értelmű szerződést kötött, hogy a Körös-Tisza Bank Rt. 64 ezer pengő kölcsöntőkéit folyósít, ezenkívül garanciát vállal 16.000 pengő váltókölcsön erejéig.

A vádirat azzal vádolja vitéz Lovassy Istvánt, hogy felhasználta dr. Szakács József helyzetét és a 64 ezer pengős kölcsöntőke, a 16 ezer pengős igénybe nem vett zsró után heti 1 és fél százalékos kamatot kötött ki, a kamat nagyságát utóbb fokozta még azzal, hogy az igénybe nem vett zsró után is felszámította a kamatot, kamatfolyósítási jutalékköltség címén 2818 pengőt levont, utóbb mégis a kamatokat a teljes tőke után számította. A kamatokat kéthetenként tőkésítette, ugye ezeket, valamint a kamat fogalma alá nem tartozó költségeket és díjakat szintén a tőkéhez csatolta. Majd — folytatja a vádirat — dr. Szakács József javára kifizetett összegeket egyrészt nem írta a sértett javára, másrészt pedig amennyiben jóváírta, terhére mégis a befizetést megelőző időponttól számította a kamatokat, továbbá felhasználta dr. Szakács József tapasztalatlanságát, olyan könyvkivonatot bocsájtott rendelkezésére, amelyből sem a kamatozó tőkét, sem a kamatkulcsot, sem a kamatozás időt megállapítani nem lehetett.

Vád tárgyává tette az ügyészség azt is, hogy dr. Szakács Józsefnek 1925 január havában oly feltétellel adott halasztást annak fejében, hogy kötelezettségét teljesíti, hogy az eddigi heti 1,5, illetve 1 százalékos kamat helyett a szokásos kamatot ígérte, de ezt az ígéretét meg nem tartotta, továbbra is olyan magas kamatot számított fel, amely évi 52-85,2 százalék között ingadozott.

A vádirat szerint vitéz Lovassy 1926 július havában olyan feltétel mellett adott halasztást,

hogy az 1926 augusztus 6-ig újabb 8000 pengőt, augusztus 21-ig 1016 pengőt, míg a többi nemlétező tartozását legkésőbb szeptember 28-ig kifizeti. Ezáltal olyan vagyoni előnyt kötött ki az igazgatása alatt álló bank javára, amely a bank szolgáltatását feltűnő aránytalan mértékben meghaladja. Ezt az üzletet utóbb váltóba foglalva kötötte ki, mert az állítólag fennálló tartozás fejében a sértettől 1927 januárjában 1 darab 24 pengő 40 fillér értékű kitöltetlen váltót vett át, amelyet a sértett kifejezett levélbeli tilalma ellenére a szegedi törvényszéknél 12.200 pengő tőketartozás erejéig peresített. A vádpontok alapján az ügyészség szerint a terhelt igazgató az uzsorás ügyletekkel egyrészt üzletszerűen foglalkozott, másrészt azt váltó és közjegyzői okiratba foglalva kötötte ki.

Vitéz Lovassy István temérdek irattal felszerelve jelent meg a főtárgyaláson. Asztalkát tétetett a vádlottak padja elé és arra helyezte iratait. A vádirat ismertetése után kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a terhére rótt cselekményeket nem követte el. Előadta, hogy a kölcsönszerződés dr. Szakács Józseffel tényleg létrejött, az összeget tényleg folyósították, de Szakács szorultságára és tapasztalatlanságára nem hivatkozhatott, mert akkor nemzetgyűlési képviselő, ügyvéd és Pallavicini-hitbizomány ügyésze volt. Ami pedig a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti aránytalanságot illeti, ez szintén nem forog fenn — mondotta vallomásaiban —, mert a kamatláb, amelyet az intézet kikötött, nem volt magasabb annál, mint amely akkor a pénzpiacon uralkodott.

Vitéz Lovassy ezután részletesen előadta védekezését minden vádpontra. A bíróság a tárgyalást elnapolta, az újabb tárgyaláson egész sereg iratot rendelt beszerezni.

Szegeden letartóztatták a vásárhelyi ál-tanítót

(A Délmagyarország munkatársától.) Nemrégén feltűnt Vásárhelyen egy Salac János nevű fiatalember, aki állásnélküli tanítónak mondotta magát. Amikor néhány hónappal ezelőtt megint keresték, hogy mint gyanúsítottat kihallgassák egy bűnügyben, Salac János már nem volt Vásárhelyen. A vásárhelyi rendőrség ekkor körözést adott ki ellene.

A szegedi rendőrség körözés alapján tegnap letartóztatta Salac Jánost. Salac a szegedi rendőrségen is tanítónak mondotta magát és egy vásárhelyi polgármesteri aláírással ellátott hatósági bizonyítványt mutatott, majd azt állította, hogy házitánítóssággal keresi kenyerét. A szegedi rendőrség nem nyugodott bele ebbe a magyarázatba, tovább faggatta Salacot, aki végül is bevallotta, hogy nem Salacnak hívják és sohasem volt tanító. Az igazi neve Virág Aladár, postamester volt Makád faluban, ahol 1926-ban sikkasztást és levéltitok megsértést követett el. Emiatt a pestvidéki törvényszék egyévi börtönre ítélte, amit ki is töltött. Szabadulása után újabb 4 hónapi börtönt kapott Salac, ez elől azonban megszökött. Ekkor megszerezte egy Salac János barátjának iratait és Vásárhelyen, valamint a környező városokban szélhámosságokat követett el. Virág Aladár a szegedi rendőrség foglya.

Balányi János öngyilkossága

(A Délmagyarország munkatársától.) Jelenítettük, hogy Budapesten felakasztotta magát Balányi János 51 esztendőes Rudolf-téri trafikos. A szegedi rendőrség már az öngyilkosság előtt egy nappal nyomozott a trafikos után, mert hozzátartozói bejelentették az eltűnését. A rendőrség rádió is kerestette, de nem sikerült élve megtalálni.

Balányi öngyilkosságának az oka a nehéz anyagi helyzet volt. Trafikja kevesett jövedelmezett. Gitárórákat is adott, de tanítványai megfogytak. Balányi maga mondotta néhány nappal ismerőseinek: »Ki tanul ma gitározni?...«

A házbért az utolsó hónapban már nem volt képes kifizetni. Ez keserítette el annyira, hogy Budapestre utazott és ott felakasztotta magát.

Havi **80** fillér és
 havi **1-** pengő
 az előfizetési díj
 a DÉLMAGYARORSZAG
 kölcsönkönyvtárában

Négy város akciót indított a Speyer-kölcsön terheinek csökkentésére

Budapestről jelentik: A vidéki városok körében egyre súlyosabb panaszok halhatók a Speyer-kölcsönök annuitásával kapcsolatban. Ismeretes, hogy 1925 júliusban és 1926 szeptemberben bocsátottak ki két Speyer-kölcsönt 10, illetve 6 millió dolláros értékben. Szinte nem mulik el hét, hogy valamelyik város akciót ne indítana a kölcsön szolgáltatásainak csökkentése érdekében, vagy ne kérelmezné a kötvényekkel való törlesztés engedélyezését. Értesülésünk szerint általános akciót kívánnak indítani bizonyos oldalról a Speyer-kölcsön konvertálásával kapcsolatban. Az érdekelt városok azt szeretnék, hogy a Speyer-kölcsönök időtartamát meghosszabbítsák, tehát nem 1945, illetve 1946 nyarán járjanak le, hanem 5-10 évvel később. Ebben az esetben csökken az annuitás, kisebb terhet jelentene a Speyer-kölcsönök fizetése a városokra.

Második kívánságuk a kamat leszállítása, amely tekintetben hivatkoznak a sikeres külföldi adósságkonverziókra. Harmadik kívánságuk az, hogy a newyorki Speyer & Co. cég egyezzen bele a kötvényekkel való adósságfizetésbe.

Különösen négy város problémája súlyos a Speyer-kölcsön annuitásával kapcsolatban: Kiskunfélegyháza, amely fürdőt és szállodát építtetett a Speyer-kölcsönből és e beruházások ma alig jövedelmeznek valamit; Hódmezővásárhely, amely kölcsön egy részét utépítésre használta fel és természetesen a kiépített utakból szintén nem származik közvetlen jövedelem. Miskolc jól használta fel a Speyer-kölcsönt. A város más nyomászító adósságokkal küzd s ezekre fordítja a bevételeinek túlnyomó nagy részét. Hasonló a helyzet Egerben is, amely villanyvilágítását modernizálta a Speyer-kölcsön révén.

Leginkább ez a négy város firszirozza a Speyer-kölcsönök annuitásának mérséklését és a kérdés intézményes rendezését.

Délmagyarország jegyiroda

Anna Mária
GUGLIELMETTI
 ária- és dalest
 hétfőn, 13-án. Tisza, 8.
 Jegy 1.60 pengő től.